Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-01-18

LS 2015-1503

Landstingsstyrelsen

Motion 2015:40 av Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Peter Carpelan

Ärendebeskrivning

Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) har lämnat en motion om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Stockholms läns landsting är en av Sveriges största arbetsgivare och huvudmän för hälso- och sjukvården. Av landstingets cirka 45 000 medarbetare arbetar hela 87 procent heltid, vilket är i linje med jämförbara landsting och regioner såsom Västra Götaland och Skåne.

Vid Stockholms läns landsting är normen att alltid erbjuda heltidsanställningar. För att vara en attraktiv och konkurrenskraftig arbetsgivare försöker landstingets verksamheter, om möjligt, erbjuda deltidsanställningar för de som så önskar. Därutöver finns det en lagstadgad rätt att arbeta deltid till exempel i föräldraledighetslagen eller i lag om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning. Medarbetare som arbetar deltid, men som vill öka sin sysselsättningsgrad har i enlighet med gällande kollektivavtal förtur till att öka dennes sysselsättningsgrad. Ofrivillig deltid ska i princip inte förekomma i landstingets verksamheter.

Däremot påverkar en deltidsanställning till exempel medarbetarens pension och sjukpenningsgrundande inkomst, vilket motionärerna pekar på i deras motion. Därför tas ett informationsmaterial fram av landstingsstyrelsens förvaltning för att säkerställa att de medarbetare som väljer att arbeta deltid är medvetna om vilka effekter en lägre sysselsättningsgrad kan ha.

Därutöver har Stockholms läns landsting överenskommit med Svenska Kommunalarbetareförbundet att genomföra ett gemensamt arbete för att öka andelen medarbetare som arbetar heltid. Arbetet omfattar Svenska Kommunalarbetareförbundets yrkesgrupper såsom undersköterskor och skötare. Överenskommelsen är en del av det kollektivavtal som Sveriges Kommuner och Landsting och Svenska Kommunalarbetareförbundet slöt i april 2016. Landstinget kommer att låta ovanstående arbete utgöra ett pilotförsök för att se om det är möjligt att påverka medarbetarnas sysselsättningsgrad.

Ifall samarbetet med Svenska Kommunalarbetareförbundet faller väl ut bör pilotförsöket utökas till att omfatta andra professioner inom hälso- och sjukvården, framförallt till de grupper där andelen deltidsanställningar avsevärt skiljer sig åt i förhållande till övriga yrkeskategorier.

Däremot är det helt centralt att som arbetsgivare kunna vara flexibel och ha möjlighet att erbjuda deltid till de medarbetare som så önskar, om det fungerar utifrån verksamheternas behov. Det är inte helt ovanligt att medarbetare både väljer att gå upp eller ner i arbetstid under ett helt yrkesliv utifrån rådande livssituation.

Beslutsunderlag
Personalutskottets protokollsutdrag den 24 november 2016
Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 november 2016
Motion 2015:40

Irene Svenonius

Peter Carpelan

Carl Rydingstam

§ 66
Motion 2016:40 av Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting
LS 2015-1503

Ärendebeskrivning

Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) har lämnat en motion om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 november 2016
Motion 2015:40

Förslag och yrkande

Bifall till landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 november 2016 om att anse motionen besvarad.
Bifall till motionen av S-ledamöterna, MP-ledamoten och V-ledamoten

Proposition

Ordförande frågar på de olika förlagen och finner att personalutskottet bifaller förvaltningens förslag

Personalutskottets beslut

Personalutskottet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad

Reservation
Reservation av Jens Sjöström (S), Robert Johansson (S), Susanne Nordling (MP) och Håkan Jörnehed (V) till förmån för det egna förslaget.

Beslutsexpediering:
LS
Akt

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-11-11

LS 2015-1503

Handläggare:
Lena Halvardson Rensfelt

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -11- 11
Dnr LS 2015-1503
Rotel IV

Landstingsstyrelsens
personalutskott

Motion 2015:40 av Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) har lämnat en motion om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 11 november 2016
Motion 2015:40

Förslag till beslut

Personalutskottet föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) har lämnat en motion i vilken de bland annat föreslår att landstinget ska kartlägga anledningarna till att vissa medarbetare arbetar deltid samt ta fram en handlingsplan för att minska andelen medarbetare som arbetar deltid. Landstinget har överenskommit med Svenska kommunalarbetareförbundet (Kommunal) att genomföra ett gemensamt arbete för att öka andelen medarbetare som arbetar heltid. Förvaltningen avser att låta det arbetet utgöra ett pilotförsök för att se om det är möjligt att påverka andelen medarbetare som arbetar heltid. Om det gemensamma arbetet med Svenska kommunalarbetarförbundet ger positiva effekter för medarbetare och

verksamheterna kan det komma att utökas till att omfatta även andra än Kommunals yrkesgrupper i landstinget.

Bakgrund
Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) har lämnat en motion om kartläggning av anledningarna till deltid. I motionen lyfter de fram problem med deltidsarbete som exempelvis en lägre livsinkomst. Motionärerna noterar att Stockholms läns landsting har en relativt sett låg andel medarbetare som arbetar deltid men önskar att landstinget ska vidta åtgärder för att sänka andelen ytterligare. I motionen föreslås att fullmäktige beslutar att uppdra åt landstingsstyrelsen att kartlägga och sammanställa anledningen till att personal inom Stockholms läns landsting arbetar deltid. Vidare föreslås att landstingsstyrelsen med kartläggningen som underlag förutsättningslöst ska analysera vad som skulle krävas för att dessa individer ska välja att arbeta heltid. Slutligen föreslås att landstingsstyrelsen ska utarbeta en handlingsplan för att minska såväl den ofrivilliga som den frivilliga deltiden till ett absolut minimum.

Överväganden
Normen i landstinget är att alltid erbjuda heltidsanställningar. För att vara en attraktiv arbetsgivare försöker också landstingets verksamheter, när så är möjligt, att tillgodose medarbetares önskemål om att arbeta deltid. Det finns också en lagstadgad rätt att arbeta deltid, exempelvis med stöd i föräldraledighetslagen (1995:584) eller lag (1974:981) om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning. Ofrivillig deltid förekommer i princip inte i landstingets verksamheter. Medarbetare som arbetar deltid och önskar öka sin sysselsättningsgrad har i enlighet med gällande kollektivavtal förtur till att öka sin sysselsättningsgrad.

Förvaltningen anser att det är angeläget att de medarbetare som väljer att arbeta deltid har tillgång till korrekt information om vilka effekter en lägre sysselsättningsgrad har. Ett arbete för att ta fram ett informationsmaterial kring vilka effekter deltidsarbete medför för exempelvis pension och sjukpenninggrundande inkomst har därför inletts.

Stockholms läns landsting har överenskommit med Kommunal om att ta fram en handlingsplan för ett gemensamt arbete för att öka andelen medarbetare som arbetar heltid. Arbetet omfattar Kommunals yrkesgrupper. Överenskommelsen är en del av det kollektivavtal som Sveriges Kommuner och Landsting och Svenska Kommunalarbetareförbundet tecknade i april 2016. Förvaltningen avser att låta det arbetet utgöra ett pilotförsök för att se om det är möjligt att påverka

andelen medarbetare som arbetar heltid. Om det gemensamma arbetet med Kommunal ger positiva effekter för medarbetare och verksamheterna ser förvaltningen att arbetet kan utökas till att omfatta även andra yrkesgrupper i landstinget.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Anne Rundquist
Tillförordnad landstingsdirektör

Maria Englund
Personaldirektör

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION
2015-12-15

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -12- 15
Dnr. LS 2015-1503

2015:40

Motion av Jens Sjöström (S) och Robert Johansson (S) om kartläggning av anledningarna till deltidssysselsättning inom Stockholms läns landsting

Socialdemokraterna anser att rätten till heltid är en central arbetsmarknads-och jämställdhetsfråga. Vården generellt är bra på att erbjuda heltid, och så gäller också för Stockholms läns landsting. Cirka 13 procent är deltidsanställda inom SLL, och denna andel har sakta - men säkert - sjunkit under ett antal år. Även om man kan känna tillförsikt i både den nedåtgående trenden, andelen och ambitionen att alla som vill ska få möjlighet att arbeta heltid så vore det oansvarigt av en stor arbetsgivare som SLL att lägga ambitionerna att göra ännu bättre på hyllan.

Det är svårt att veta varför vissa individer känner sig nödgade att arbeta deltid. Anledningarna kan vara många. Exempelvis kan arbete på heltid upplevas som ohållbart stressigt och tungt. En annan anledning kan vara att livet utanför arbetslivet är ojämnställt och att när man måste göra avkall på något för att orka så är det enda möjliga att dra ner på arbetstiden.

Oavsett vilken länk i livskedjan som brister är deltidsarbete ett problem. Det är en säker väg till ekonomisk resurssvaghet. Du har en låg månatlig inkomst, dina möjligheter att spara pengar är minimala och din pension blir låg. Det är också klarlagt bortom rimligt tvivel att det är kvinnor som drabbas av deltidsdilemmat. Som framgår av tabellen nedan[1] jobbar en större andel kvinnor än män deltid i samtliga yrkesgrupper förutom en (inom yrkesgruppen medicinska sekreterare är andelen heltidsarbetande män två procentenheter lägre än den samma för kvinnor).

För vården som arbetsgivare skapar deltid ett kompetensförsörjningsproblem – eftersom en majoritet av arbetstagarna är kvinnor. Landstinget har inte tillgång till den kompetens den har anställd fullt ut.

När vi tidigare bett om en kartläggning av anledningarna till att vårdpersonal inom Stockholms läns landsting frivilligt arbetar deltid samt en analys av vad som skulle krävas[2] för att dessa individer ska kunna och vilja arbeta heltid har vi fått knapphän-

---

[1] Stockholms läns landsting – medarbetarna i siffror, 2015-04-30
http://www.sll.se/PageFiles/2070391/Andel%20heltid1504.pdf

[2] Se tjänsteutlåtande med diarienummer LS 2015-1298: Svar på skrivelsen från Jens Sjöström (S) om Kartläggning av anledning till deltidsanställningar inom Stockholms läns landsting

diga resonemang om att de flesta som jobbar deltid gör det med stöd i föräldraledighetslagen.

Att konstatera att det är svårt att kombinera ett heltidsarbete med familjeliv, men att underlåta att skapa förutsättningar för att anpassa ett heltidsarbete till familjelivet är ett otvetydigt exempel på brist på ambition i att vara den attraktiva arbetsgivare som Stockholms läns landsting anser sig vara.

Socialdemokraterna anser att eftersom det finns en tydlig vinst för såväl landstinget som arbetsgivare, samtliga som arbetar inom landstinget och för samhället i stort att ha en arbetskraft som företrädesvis arbetar heltid att så bör ansträngningarna för att få så många som möjligt att orka, vilja och välja att jobba heltid intensifieras. Vi vill därför uppdra åt personalförvaltningen att göra en gedigen kartläggning likt den som gjorts i flera kommuner där man via exempelvis enkät tar reda på grunderna för valet att frivilligt arbeta deltid.

Med anledning av ovan föreslås:

Att landstingsfullmäktige beslutar att uppdra åt ~~Personaldirektören~~ Landstingsstyrelsen att kartlägga och sammanställa anledningen till att personal inom Stockholms läns landsting arbetar deltid

Att med kartläggningen som underlag förutsättningslös analysera vad som skulle krävas för att dessa individer ska välja att arbeta heltid

Att utarbeta en handlingsplan för att minska såväl den ofrivilliga som den frivilliga deltiden till ett absolut minimum.

Stockholm den 15 december 2015

Jens Sjöström

Robert Johansson

Andel heltidsanställda medarbetare

Medarbetare med tillsvidareanställning eller tidsbegränsad anställning. Inkluderar medarbetare som inte är i arbete, till exempel föräldralediga.

Uppgifter per 2015-04-30			
Yrkesgrupp	Kvinnor	Män	Totalt
Administrativ personal	92%	95%	93%
Arbetsterapeut	89%	100%	89%
Barnmorska	51%	75%	51%
Biomedicinsk analytiker	93%	97%	93%
Biträdande överläkare	96%	96%	96%
Chef administration	98%	100%	99%
Chefbarnmorska	93%	0%	93%
Chefsjuksköterska	99%	100%	99%
Kurator	79%	90%	80%
Medicinsk sekreterare	90%	88%	90%
Psykolog	89%	90%	89%
Sjukgymnast/fysioterapeut	91%	93%	91%
Sjuksköterska, allmän	88%	92%	88%
Sjuksköterska, specialist	86%	92%	87%
Skötare	85%	89%	87%
Specialistläkare	95%	97%	96%
ST-läkare/leg. läkare	98%	99%	98%
Tandläkare	83%	84%	84%
Tandsköterska	83%	100%	83%
Underläkare	98%	99%	98%
Undersköterska	78%	86%	78%
Överläkare/distriktsläkare	87%	91%	89%
Övrig hälso- och sjukvårdspersonal	69%	84%	72%
Övrig personal	89%	95%	92%
Totalt	85%	93%	87%